

OBRAZAC ZA PROVOĐENJE SVEOBUHVAATNE PROCJENE UTICAJA PROPISA

<p>Naziv prednacrt/nacrta/prijedloga propisa <i>(Obavezno navesti formu propisa: prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa)</i></p>	<p><i>Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo</i> <i>(Prijedlog Zakona)</i></p>
<p>Obrađivač (naziv organa)</p>	<p><i>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo</i></p>
<p>Datum</p>	<p><i>14.02.2024. godine</i></p>
<p>Pravni osnov za donošenje propisa</p>	<p><i>Član 12. tačka b) i član 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 1/96, 2/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 14/01, 28/04, 6/13 i 31/17), član 59. stav (3) Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 18/03) i član 24. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 63/08)</i></p>
<p>1. Analiza stanja i identifikacija problema</p>	
<p>Opišite postojeće stanje i identificirane probleme u skladu sa članom 9. Uredbe. Analizirajte implikacije postojećeg stanja na ciljne grupe i druge zainteresirane strane. Analiza treba da obavezno sadrži obrazloženje neophodnosti normativno-pravnog rješavanja identificiranog problema u odnosu na druga moguća rješenja.</p> <p>Odgovor: <i>Propis je u skladu sa dokumentom - „Strategija razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021-2027.“, odnosno sa „Strateškim ciljem 2. Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj“ - „Prioritet 2.1. Unapređivati obrazovni sistem“ - „Mjera 2.1.2. Poboljšavati kvalitet predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja za potrebe razvoja i osigurati inkluzivno obrazovanje za sve“ - „Mjera 2.1.3. Razviti funkcionalan sistem obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja“ - „Mjera 2.1.4. Poticati obrazovane institucije na pružanje većeg stepena znanja i prakse u oblasti IKT-a“ - „Mjera 2.1.5. Poboljšavati rad sa talentima i standard učenika i studenata“.</i></p> <p><i>Propis je u skladu i sa dokumentom - „Strategija razvoja Kantona Sarajevo 2021-2027. godine – Strateška platforma“, odnosno sa tačkom 5. Strategije „Društveni razvoj“ – „5.1. Obrazovanje“ - „5.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje“ - „5.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje“. Tokom 2021. godine Ministarstvo za odgoj i obrazovanje je vršilo sveobuhvatnu analizu primjene Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17, 33/17, 30/19, 34/20 i 33/21) i Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17, 30/19 i 33/21). Formirane su Komisije za izradu novog Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju i novog Zakona o srednjem obrazovanju. Po donošenju teksta prednacrt</i></p>	

navedenih zakona, predlagač je utvrdio postojanje više od 70% istovjetne zakonske građe koja se u oba zakona nalazila u neharmoniziranoj strukturi, a vertikalna prohodnost odgojno-obrazovnih programa i aktivnosti, što bi za rezultat trebalo imati cjelovit rast i razvoj učenika, nije bila istaknuta ni u postojećim zakonima, ni u tekstovima namjeravanih prednacrt. Nakon analize trenutnog stanja i usporedbe oba prednacrt, formirala se ideja jedinstvenog teksta zakona koji će na jednoobrazan način urediti oblast osnovnog i srednjeg obrazovanja u dijelovima gdje je to moguće u što širem obimu, shodno čemu se pristupilo njegovoj izradi.

Namjera je u svakom slučaju uspostavljanje koleracije sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini koji je ove dvije do sada odvojene oblasti definisao jedinstvenim propisom.

Jedinstveni tekst zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ima za cilj postizanje visokog stepena harmoniziranosti rješenja za pitanja iz dva navedena obrazovna nivoa. Zakonska rješenja bi smisleno odgovarala dobi učenika kroz odgojno-obrazovani proces imajući u vidu učenikov najbolji interes i dobrobit.

Treba istaći da su je od 2017. godine kada su oba zakona donesena, bilo više izmjena i dopuna koje se stvorile određene nejasnoće u primjeni pojedinih odredbi. Također, pojavila se opravdana potreba za usklađivanjem i stvaranjem šireg i fleksibilnijeg zakonskog okvira, zbog prepoznavanja novih, savremenih pojava i tokova u obrazovnom sistemu u Kantonu Sarajevo.

Ovaj zakon se prevashodno bavi učenicom, a postojeća zakonska rješenja nisu obezbijedila funkcionisanje obrazovnog sistema na način da učenik postigne maksimum. Pored učenika, nastavnici, menadžment škole te učenici s teškoćama predstavljaju strukture zbog kojih je potrebno donijeti propis koji će biti funkcionalniji nego što su postojeći propisi. Vještine i znanja sa kojima učenici završavaju osnovno i srednje obrazovanje nisu prepoznati niti su adekvatni u mjeri u kojoj su postavljeni međunarodni standardi u ovoj oblasti.

Jedinstveni zakon o odgoju i obrazovanju u oba nivoa obrazovanja bit će dobra i uređena polazna osnova za donošenje novih provedbenih propisa koji će na jedinstven način ponuditi rješenja koja će na nedvosmislen način otkloniti dileme i nejasnoće do kojih dolazi u primjeni važećih zakona i važećih pravilnika, odnosno posljedica donošenja ovog zakona će biti uređivanje pravnih propisa po pravnim oblastima u cjelokupnom-odgojno obrazovnom procesu na nivou osnovnog i srednjeg obrazovanja.

2. Opći i specifični ciljevi propisa

Identificirajte opće i specifične ciljeve u skladu sa članom 10. Uredbe. Pri utvrđivanju ciljeva nužno je voditi računa o njihovoj preciznosti i konkretnosti, mjerljivosti, relevantnosti i ostvarivosti u jasno određenim rokovima.

Odgovor: Cilj je kreirati i primijeniti kvalitetan i uređen jedinstveni zakon koji će uspostaviti željeni sistem vrijednosti u odgojno-obrazovnom procesu u Kantonu Sarajevo, a glavna cilja skupina su učenici koji imaju pravo na kvalitetno obrazovanje. U ovom trenutku teško je predvidjeti tačan vremenski okvir odnosno obim ostvarenja zadatih ciljeva. Obrazovani učenici sa znanjima koja su u skladu sa uzrastom njihovih vršnjaka, na globalnom planu, kao i sticanje vještina i sposobnosti učenika za tržište rada nakon završene srednje škole predstavljaju temeljne razloge donošenja ovog propisa.

Opći: Namjera predlagača jeste da predloži zakon koji će ukazati na potrebe brze transformacije odgojno-obrazovane zajednice, ali da pri tome zadrži i mehanizme provedbe promjena i omogući standardizaciju kvaliteta s ciljem razvoja koji će omogućiti jednake šanse za sve učesnike odgojno-obrazovanog procesa. Ovaj zakon se prevashodno bavi učenicom. koji se nalazi u fokusu funkcionisanja obrazovnog sistema općenito.

Specifični: Kroz predloženi tekst jedinstvenog zakona definirani su akteri i nosioci aktivnosti s ciljem razvoja odgojno-obrazovnog sistema koji će društvu općenito i obrazovnoj zajednici specifično, omogućiti da iskoristi reformske potencijale i prihvati princip mitigacije – stalnog olakšavanja, brige i poboljšanja okolnosti i prilika.

Ciljevi Jedinstvenog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u skladu su sa strateškim dokumentima i javnim politikama, kao npr. „Strategijom razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021-2027.“ i „Strategijom razvoja Kantona Sarajevo 2021-2027. godine“, koji u sebi sadrže opće ciljeve, a iste ustvari možemo izdvojiti kao neke od specifičnih ciljeva koji se žele postići ovim zakonom:

- a) Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj,*
- b) Osiguranje inkluzivnog obrazovanja za sve bez bilo kojeg vida diskriminacije,*
- c) Briga o mentalnom zdravlju učenika,*
- d) Unapređivanje cjelokupnog obrazovnog sistema u oba nivoa,*
- e) Poboljšanje kvaliteta osnovnog i srednjeg obrazovanja,*
- f) Razvoj funkcionalnog sistema obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja,*
- g) Unapređenje rada sa talentima i prepoznavanje i nagrađivanje učenika za izvrsnost na osnovu rezultata postignutih na federalnom, državnom i međunarodnom nivu,*
- h) Podsticanje učenika za učestvovanje na takmičenjima iz različitih oblasti/nastavnih predmeta, razvijanje pozitivnog takmičarskog duha između učenika, podsticanje izvrsnosti kod učenika i nastavnika,*
- i) Uvođenje obaveznog srednjeg obrazovanja (odnosno sticanja 3. i 4. stepena),*
- j) Besplatan prevoz za sve učenike javnih i privatnih škola,*
- k) Licenciranje direktora,*
- l) Kurikularna reforma,*
- m) Omogućavanje uvođenja dualnog obrazovanja u srednjim stručnim školama,*
- n) Osnajivanje uloge Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, i sl.*

3. Identifikacija mogućih opcija za postizanje utvrđenih ciljeva

Identificirajte moguće opcije za postizanje utvrđenih ciljeva u skladu sa članom 11. Uredbe.

Odgovor: Za postizanje utvrđenih ciljeva u znatnoj mjeri je uzeto u obzir domaće i međunarodno iskustvo u odgojno-obrazovnom procesu, mišljenja i stavovi relevantnih učesnika dobivenih provođenjem formalnih i neformalnih konsultacija.

Posebno treba istaći činjenicu da su najčešći načini dodatnih izvora informacija za utvrđivanje mogućih opcija za utvrđivanje ciljeva kontinuirana saradnja sa institucijama lokalne samouprave, kantonalnim i višim nivoima vlasti kroz održavanje okruglih stolova i sastanaka, kontinuirano provođenje

akcionih planova za suzbijanje maloljetničke delikvencije s ciljem zajedničkog i organiziranog djelovanja, unapređivanje kurseva i drugih vidova obrazovanja, odnosno obuke za odrasle, unapređivanje programa profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja direktora, nastavnika, saradnika i stručnih saradnika u nastavi i roditelja učenika kroz edukacije, seminare, studije, webinare, konferencije i sl. Putem okruglih stolova, te verbalnom i pisanom komunikacijom sa zainteresiranim strukturama, stručnim mišljenjima, te neformalnim konsultacijama vremenom će se dolaziti do rješenja koja će osigurati uspješnu funkcionalnu i provodivu normu ovog zakona.

Opcija 1.

(Opcija zadržavanja postojećeg stanja kojom će se ukazati na posljedice nerješavanja identificiranih problema u narednom periodu)

Opis rješenja i osnovne implikacije:

Dugogodišnja praksa i primjena odredbi važećih zakona pokazala je da se radi o prenormiranosti zakonskih rješenja. Škole i pojedinci se kontinuirano obraćaju Ministarstvu za instrukcije za postupanja, odnosno mišljenja, zbog činjenica da je propis u pojedinim pitanjima nejasan, odnosno neprecizan. Procjenjuje se da će otklanjanje nejasnoća iz važećih zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju zasigurno prouzrokovati bolju i dosljedniju primjenu odredbi.

Postojeći zakonski okvir ne omogućava maksimalan razvoj sposobnosti i vještina kod učenika, potrebnih za život, učenici ne završavaju osnovnu i srednju školu sa predviđenim obrazovnim ishodima, ne podstiču se na kritičko razmišljanje, međupredmetno povezivanje, grupni rad i sl.

Kontinuirane stručne edukacije za nastavnike se ne realizuje u dovoljnoj mjeri, što se negativno odražava na kvalitet obrazovanja.

Opcija 2.

(Opcija djelimičnog rješavanja identificiranih problema parcijalnim normativnim rješenjima ili poduzimanjem određenih mjera izvan kreiranja ili mijenjanja regulatornog okvira)

Opis rješenja i osnovne implikacije: *Ne postoji mogućnost djelimičnog rješavanja identificiranih problema parcijalnim normativnim rješenjima ili poduzimanjem određenih mjera izvan kreiranja ili mijenjanja regulatornog okvira.*

Opcija 3.

(Opcija usvajanja novog i sveobuhvatnog normativnog okvira ili izmjena i dopuna postojećeg pravnog okvira kojim će se u potpunosti ili u najvećoj mogućoj mjeri riješiti identificirani problem)

Opis rješenja i osnovne implikacije: *Namjera Ministarstva jeste uspostavljanje koleracije sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini koji je ove dvije do sada odvojene oblasti (osnovni odgoj i obrazovanje i srednje obrazovanje) definisao jedinstvenim propisom. U odnosu na važeći Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju i Zakonu o srednjem obrazovanju, odnosno dosadašnja rješenja, jedinstveni zakon donosi niz novina u svom suštinskom značenju kao npr. obavezno srednje obrazovanje (umjesto dosadašnje obavezne dvije godine, sada je obavezno sticanje 3. i 4. stepena), uvođenje besplatnog prevoza za sve učenike (umjesto ranije samo za javne, sada bi se isto omogućilo i za privatne škole), ovim zakonom bi se*

uveo pojam dualnog obrazovanja u srednjim stručnim školama, uvodi se kurikularna reforma, uvodi se mehanizam licenciranja direktora škola, jačanje inkluzije u školama i sl. Jedinstveni tekst zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ima za cilj postizanje visokog stepena harmoniziranosti rješenja za pitanja iz dva navedena obrazovna nivoa. Zakonska rješenja bi smisljeno odgovarala dobi učenika kroz odgojno-obrazovani proces imajući u vidu učenikov najbolji interes i dobrobit.

Umjesto detaljnog procesnog uređenja određenih pitanja, kako je to važećim zakonima uređeno, jedinstvenim zakonom upućivalo bi se na podzakonske i provedbene akte.

Također, jedinstveni zakon o odgoju i obrazovanju u oba nivoa obrazovanja bit će uređena polazna osnova za donošenje novih provedbenih propisa koji će na jedinstven način ponuditi rješenja za određena pitanja, jer provođenje zakona neće biti moguće bez postojanja podzakonskih akata čijoj će se izradi posvetiti potrebna pažnja.

4. Procjena uticaja identificiranih opcija

Izvršite procjenu uticaja u skladu sa članom 12. Uredbe.

Sve uticaje opisati navodeći:

- a) nivo uticaja: a) bez uticaja (ili sa zanemarljivim uticajem), b) značajni uticaji, c) vrlo značajni uticaji
- b) glavne izvore podataka za procjenu,
- c) dostupne podatke i kvantitativne i kvalitativne pokazatelje, te
- d) analizu podataka i procjenu relevantnosti i obima uticaja te zaključak da li je uticaj pretežno pozitivan ili negativan.

Opcije	Opcija 1.	Opcija 2.	Opcija 3.
Fiskalni uticaji	Budžetom Kantona Sarajevo za 2024. godinu za Ministarstvo za odgoj i obrazovanja Kantona Sarajevo predviđena su sredstva u iznosu od 41.416,849 KM. Za finansiranje rada ustanova osnovnog obrazovanja iznose 205.096,030 (od toga iz budžetskih sredstava 200.096,030 KM, a iz prihoda korisnika 5.369,763 KM) Projekcije za 2025. i 2026. NEMA	Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.	<u>Značajni uticaji</u> – provođenje ovog zakona ima uticaj na prihode i rashode za tekuću i naredne dvije budžetske godine. -obavezno srednje obrazovanje do sticanja srednje stručne spreme-3. i 4. stepena - obezbijediti prevoz učenika i besplatne udžbenike; dualno obrazovanje - obaveze Ministarstva – obuka mentora, izrada standarda

	<p>Za finansiranje rada ustanova srednjeg obrazovanja sredstva iznose 96.004,491 KM (od toga iz budžetskih sredstava 92.848,606 KM, a iz prihoda korisnika 3.155,885 KM) Projekcije za 2025. i 2026. NEMA</p> <p>Za finansiranje rada Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo sredstva iznose 4.640,519 KM.</p>		<p>zanimanja, novih nastavnih planova i programa, akreditovanje poslovnih subjekata za realizaciju praktičnog rada kod poslovnog subjekta; provođenje kurikularne reforme-izrada predmetnih kurikuluma zasnovanih na obrazovnim ishodima. Donošenje propisa iziskuje dodatna sredstva u Budžetu u narednim godinama - prvenstveno za provođenje kurikularne reforme i to na godišnjem nivou cca 3.000.000 KM.</p>
Ekonomski uticaji	<p>Ogleda se u smanjenju aktivnosti na međunarodnom planu – izostaje uvođenje novih zanimanja u srednjim stručnim školama, izostaje međunarodno sufinansiranje nabavke opreme u školskim radionicama, obrazovanje učenika za suficitarna zanimanja.</p>	Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.	<p><u>Značajni uticaji</u> – provođenje ovog zakona ima značajan uticaj na zapošljavanje u privrednim subjektima, te produktivnost, poslovanje privrednih subjekata i njihove operativne troškove, bolja konkurentnost na tržištu rada učenika nakon završene srednje škole po modelu dualnog obrazovanja. Stiče se obavezna srednja stručna sprema, čime se doprinosi povećanom procentu stanovništva koje posjeduje kvalifikaciju srednje stručne spreme</p>
Socijalni uticaji	<p>Bez uticaja (ili sa zanemarljivim uticajem), osim u dijelu koji se odnosi na bolju konkurentnost učenika na tržištu rada nakon završene srednje škole, učenici ostaju socijalno isključeni, posebno ranjive kategorije ostaju socijalno isključene.</p>	Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.	<p><u>Značajni uticaji</u> – provođenje ovog zakona ima značajan uticaj zaposlenost i pristup tržištu rada, prava vezana za kvalitet radnog mjesta, pristup socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti i vrlo značajan uticaj na socijalnu uključenost i zaštitu posebno ranjivih društvenih grupa i pojedinaca, kao i potpunu</p>

			<i>socijalnu uključenost učenika tokom obaveznog srednjoškolskog obrazovanja u trajanju od 3 ili 4 godine.</i>
Utjecaji na zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda	<i>Važeći propis omogućava pravo na obrazovanje svakom učeniku, pravo pristupa/pohađanja svim školama, inkluzivno obrazovanje učenika, podršku učenicima s teškoćama u nastavnom procesu, pravo na promjenu škole/zanimanja, pravo na kvalitetno obrazovanje. Sve navedeno se realizuje u obimu koji nije zadovoljavajući s aspekta nadležne obrazovne vlasti i u odnosu na globalna kretanja u oblasti obrazovanja općenito. Osnovna ljudska prava i slobode se promovišu i zagarantovana su kroz postojeće propise, koja želimo dodatno unaprijediti, odnosno afirmisati ljudska prava i slobode.</i>	<i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i>	<i><u>Značajni utjecaji</u> – provođenje ovog zakona ima značajan utjecaj na ravnopravnost spolova u smislu jednakog statusa, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata, pravo na jednak tretman i prilike naročito u pogledu ostvarivanja materijalnih prava, zapošljavanja, rada i drugih zagarantovanih prava, te direktnu ili indirektnu diskriminaciju. Pravo na obavezno srednje obrazovanje, pravo na inkluzivno obrazovanje, realizacija nastavnog procesa u skladu sa predmetnim kurikulumima i propisanim obrazovnim ishodima, omogućavaju promovisanje osnovnih ljudskih prava i sloboda u daleko većoj mjeri nego što je trenutno stanje.</i>
Utjecaji na zaštitu životne okoline	<i>Provođenje propisa ne izaziva negativne utjecaje na zaštitu okoliša, odnosno životne sredine.</i>	<i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i>	<i><u>Bez utjecaja (ili sa zanemarljivim utjecajem)</u> – provođenje ovog zakona ne izaziva negativne utjecaje na zaštitu okoliša, odnosno životne sredine</i>
Koruptivni rizici	<i>Pojava koruptivnih rizika zbog nedovoljno preciznih odredba postojećih propisa i zbog nejasno propisanih procedura.</i>	<i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i>	<i><u>Značajni utjecaji</u> – provođenje ovog zakona ima značajan utjecaj na jasnoću, nedvosmislenost i preciznost odredaba, jasno i sveobuhvatno utvrđene procedure i postupke,</i>

			<p><i>regulisanje sprječavanja sukoba interesa i transparentnost. Kao i važeći Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju i Zakon o srednjem obrazovanju i ovaj zakon jasno i nedvosmisleno propisuje kriterije za imenovanje direktora škola kao organa rukovođenja i članova školskih odbora kao organa upravljanja u školama, u smislu ispunjavanja uslova za obavljanje navedenih funkcija i sprečavanja sukoba interesa, te prevenciji koruptivnih rizika. U tom smislu zadržana su rješenja koja ograničavaju diskreciona ovlaštenja nosilaca javne funkcije, odnosno imenovanih lica u školama, uz dodatne pooštrene kriterije za sprečavanje korupcije.</i></p>
5. Uporedna analiza opcija i odabir najpovoljnije opcije			
Analizirajte opcije u skladu sa kriterijima iz člana 14. Uredbe.			
	Opcija 1.	Opcija 2.	Opcija 3.
Postizanje cilja	<p><i>Postojeći propisi koji regulišu oblast osnovnog i oblast srednjeg obrazovanja se kontinuirano primjenjuju u svim segmentima. Ali, ciljevi se ostvaruju djelimično. Nastavni proces se odvija redovno i kontinuirano, ali bez značajnijih reformskih procesa. Nastavni kadar nije dovoljno educiran, čime izostaje jačanje kapaciteta nastavnika. Postojeći nastavni planovi programi se ne baziraju na</i></p>	<p><i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p><i>Postavljeni ciljevi se ostvaruju u najvećoj mogućoj mjeri. Namjera predlagača jeste da predloži zakon koji će ukazati na potrebe brze transformacije odgojno-obrazovne zajednice, ali da pri tome zadrži i mehanizme provedbe promjena i omogući standardizaciju kvaliteta s ciljem razvoja koji će omogućiti jednake šanse za sve učesnike</i></p>

	<p><i>obrazovnim ishodima, niti je u fokusu nastavnog procesa u dovoljnoj mjeri zastupljen učenik.</i></p>		<p><i>odgojno-obrazovanog procesa. Ovaj zakon se prevashodno bavi učenikom, koji se nalazi u fokusu funkcionisanja obrazovnog sistema. Kroz predloženi tekst jedinstvenog zakona definirani su akteri i nosioci aktivnosti s ciljem razvoja odgojno-obrazovnog sistema koji će društvu općenito i obrazovnoj zajednici, omogućiti da iskoristi reformske potencijale i prihvati princip mitigacije – stalnog olakšavanja, brige i poboljšanja okolnosti i prilika. Institut će vršiti edukacije nastavnika, čime se ojačavaju kapaciteti, obuke su uže stručne, kontinuirane i iz oblasti pedagogije, psihologije, didaktike, metodike i dr. Izrada predmetnih kurikulumuma sa ishodima učenja u osnovnoj i srednjoj školi, izrada standarda zanimanja i nastavnih planova i programa baziranih na principima dualnog obrazovanja srednjim stručnim školama su, između ostalog, ciljevi donošenja novog propisa.</i></p>
<p>Provedivost</p>	<p><i>Budžet se realizuje u skladu sa predviđenim sredstvima, ali u nedovoljnoj mjeri u smislu potrebnih reformskih procesa. U skladu sa postojećom organizacionom strukturom u Ministarstvu, propisi se provode u najvećoj mjeri, ali ne i u maksimalnom obimu. Prevelik broj podzakonskih akata u oba nivoa obrazovanja, djelimično otežava potpunu implementaciju oba zakona.</i></p>	<p><i>Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.</i></p>	<p><i>Propis se može efikasno primijeniti kroz strukturu javne uprave i to sa aspekta njegove finansijske izvodljivosti, uz planirana budžetska sredstva. Sa aspekta organizacione izvodljivosti će se ostvariti korelacija između odjeljenja za osnovni odgoj i obrazovanje i srednje obrazovanje s jedne strane i Javne ustanove Institut</i></p>

			<p>za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, s druge strane. Jedinствен propis će imati јединствене подзаконске акте за оба нивоа образовања. Са аспекта техничке проводивости ће бити обезбјеђена у потпуности техничка средства и опрема кроз одјелjenje Министарства чији је ресор djelovanja област информатизације. Путем осигураних буџетских средстава Министарства, школе се додатно опремају са ИКТ-ом.</p>
Jasnoća	<p>Omogućena je vertikalna i horizontalna provodivost postojećeg propisa i podzakonskih akata, koji u određenim segmentima ostaju neusklađeni i nedovoljno harmonizirani. Dugogodišnja praksa i primjena odredbi važećih zakona, pokazala je da se radi o prenormiranosti zakonskih rješenja.</p>	Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.	<p>Jedinственi zakon o odgoju i obrazovanju u оба нивоа образовања bit će добра и уређена полазна основа за donošenje novih provedbenih propisa koji će na јединствен начин понудити rješenja koja će na nedvosmislen način otkloniti dileme i nejasnoće do kojih dolazi u primjeni važećih zakona i važećih pravilnika, odnosno posljedica donošenja ovog zakona će biti uređivanje pravnih propisa po pravnim областима u cjelokupnom-odgojno obrazovnom procesu na nivou osnovnog i srednjeg obrazovanja. Procjenjuje se da će otklanjanje nejasnoća iz važećih zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju, zasigurno prouzrokovati bolju i dosljedniju primjenu odredbi.</p>
Troškovi primjene	<p>Budžet Kantona Sarajevo za 2024. godinu Osnovno obrazovanje 205.465,793 KM</p>	Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.	<p>Donošenje Zakona propisa iziskuje dodatna средства u Budžetu u</p>

	<p><i>Srednje obrazovanje 96.004,491 KM</i> <i>Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo 4.640,519 KM</i></p>		<p><i>narednim godinama -prvenstveno za provođenje reforme u širem smislu i to na godišnjem nivou cca 3.000.000 KM. Sredstva su origurana u Budžetu Kantona Sarajevo na pozicijama budžetskih korisnika (škole, Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo)</i></p>
Usklađenost	<p><i>Dugogodišnja praksa i primjena odredbi važećih zakona, pokazala je da se radi o prenormiranosti zakonskih rješenja. Različite zainteresirane strukture se obraćaju Ministarstvu ogromnim brojem upita za instrukcije zua postupanje, odnosno mišljenja, zbog činjenice da su propsii o pojeidnim pitanjima nejasni ili nedovoljno precizni.</i></p>	Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.	<p><i>Procjenjuje se da će otklanjanje nejasnoća iz važećih zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju, zasigurno prouzrokovati bolju i dosljedniju primjenu odredbi-donošenje preciznijih podzakonskih akata. Propis će u potpunosti biti usklađen sa drugim propisima, čime će biti izbjegnuti neželjeni efekti.</i></p>
Integralni pristup	<p><i>Osiguran integralni pristup, ali u nedovoljnoj mjeri i na način koji nije optimalan.</i></p>	Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.	<p><i>Osiguran u potpunosti integralni pristup na način da je ostvarena korelacija između odjeljenja za osnovni odgoj i obrazovanje i srednje obrazovanje s jedne strane i Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja, s druge strane. Novi propis posebno omogućava jačanje uloge Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja.</i></p>
Održivost	<p><i>Omogućena održivost, koja nije u optimalnom kapacitetu i nije dugoročna.</i></p>	Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.	<p><i>Propis održiv u dužem vremenskom periodu, ne proizvodi negativan uticaj u širem okruženju te osigurava dugoročni pozitivni uticaj rješenja koja nudi novi propis.</i></p>

Efikasnost	<i>Propis ne omogućava maksimalan omjer koristi i troškova, jer se primjenom postojećeg propisa troškovi obrazovanja učenika i ishod koji se mjeri završetkom osnovne odnosno srednje škole, ne smatra opravdanim niti komplementarnim, niti se ostvaruju očekivani rezultati.</i>	Vidjeti rubriku 3., Opcija 2.	<i>Propis će svoju efikasnost ostvariti dosljednjom implementacijom, kao i donošenjem podzakonskih akata/programskih aktivnosti/projektnih aktivnosti koji će svojom primjenom dovesti do očekivanih ishoda-izrada predmetnih kurikulumu/kurikularna reforma, izrada standarda zanimanja i nastavnih planova i programa po principu dualnog obrazovanja, upošljavanje dodatnih asistenata, psihologa i diplomiranih socijalnih radnika</i>
6. Odabrana opcija			
<p>Navedite odabranu opciju i dajte obrazloženje razloga za odabir ove opcije kao najpovoljnije.</p> <p>Odgovor: <i>Opcija 3. – usvajanje jedinstvenog zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju - prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo predstavlja rješenje kojim će se na jednoobrazan način urediti oblast osnovnog i srednjeg obrazovanja u dijelovima gdje je to moguće u što širem obimu, postići harmonizirana struktura i vertikalna prohodnost odgojno - obrazovnih programa i aktivnosti.</i></p>			
7. Provođenje konsultacija			
<p>7.1. Navedite podatke iz izvještaja o provedenim konsultacijama (izvještaj se obavezno prilaže) o kantonalnim organima i drugim institucijama Kantona i drugih nivoa vlasti sa kojima su provedene konsultacije, uključujući vrijeme konsultacija, metode konsultacija, zaprimljene primjedbe i sugestije, te ishode koje su konsultacije imale na sadržaj propisa.</p> <p>Odgovor: <i>Skupština Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 01-02-20299/22 od 17.5.2022. godine, kojim je utvrdila Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i isti je uputila u javnu raspravu u trajanju od 30 dana. Ministarstvo nije zaprimilo ni jednu primjedbu i sugestiju od kantonalnih organa i drugih institucija Kantona i drugih nivoa vlasti. Izvještaj o rezultatima javne rasprave je sastavni dio ovog obrasca.</i></p> <p><i>Na prijedlog Ministarstva Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 02-04-6666-2/23 od 16.03.2023. godine, kojim se utvrđuje prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona</i></p>			

Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka), donese Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Skupštini Kantona Sarajevo, ali do danas nije bio na dnevnom redu niti je razmatran. Obzirom da je u međuvremenu zaprimljen određeni broj primjedbi, prijedloga i sugestija na utvrđeni prijedlog Zakona, Vlade Kantona Sarajevo je odlučila da se racionalne primjedbe uvrste u prijedlog Zakona što će u konačnici doprinijeti boljoj preglednosti teksta Zakona, shodno čemu je donijela Zaključak, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim je zadužena je Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da povuče materijal iz Službe za skupštinske poslove Kantona Sarajevo. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je dostavljen Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, kao obrađivaču, na dalje postupanje.

prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo pripremljen je i u skladu sa odredbama Uredbe o procjeni propisa u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/22) dostavlja se na sveobuhvatne konsultacije koje su u toku (izvještaj će biti priložen kad se završi proces konsultacija).

7.2. Navedite podatke iz izvještaja o provedenim konsultacijama (izvještaj se obavezno prilaže) o institucijama, organizacijama i pojedincima sa kojima su provedene javne konsultacije, uključujući vrijeme konsultacija, metode konsultacija, zaprimljene primjedbe i sugestije, te ishode koje su konsultacije imale na sadržaj propisa.

Odgovor: Skupština Kantona Sarajevo je donijela Zaključak, broj: 01-02-20299/22 od 17.5.2022. godine, kojim je utvrdila Nacrt Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo i isti je uputila u javnu raspravu u trajanju od 30 dana. U sklopu javne rasprave, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje organizovalo je dva okrugla stola na temu Nacrta Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo sa predstavnicima relevantnih struktura. Prvi okrugli sto održan je 9.6.2022. godine sa predstavnicima sljedećih struktura: Udruženja direktora/ravnatelja sarajevskih osnovnih škola, Zajednica srednjih škola, Vijeće roditelja učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo i Koordinacioni odbor osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo. Drugi okrugli sto održan je 14.6.2022. godine sa predstavnicima sljedećih struktura: Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo, Privredna komora Kantona Sarajevo, Obrtnička komora Kantona Sarajevo, Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja F BiH-Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja. U periodu trajanja javne rasprave, svoje primjedbe, prijedloge, sugestije i mišljenja na Nacrt zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo dostavili su:

- Zajednica srednjih škola Kantona Sarajevo;
- Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja F BiH-Kantonalni odbor Kantona Sarajevo;
- Aktiv samostalnih referenata za plan i analizu (saradnika za finansijske i računovodstvene poslove) osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo;
- Aldijana Muharem;
- JU Srednja građevinsko-geodetska škola;
- JU Srednja škola metalških zanimanja;
- Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo;
- Koordinacioni odbor osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo;

- *Stručni aktiv sekretara srednjih škola u Kantonu Sarajevo;*
- *Neira Dizdarević, zastupnica Naše stranke u Skupštini Kantona Sarajevo;*
- *Organizacija DVV International, Ured za Bosnu i Hercegovinu;*
- *Klub zastupnika Naše stranke u Skupštini Kantona Sarajevo;*
- *JU Treća gimnazija;*
- *Općina Novi Grad Sraajevo- Sekretar općinskog organa državne službe;*
- *Općina Stari Grad Sarajevo, Općinski Načelnik, Služba Kabineta općinskog Načelnika;*
- *Vijeće roditelja učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo;*
- *OSCE, Misija u Bosni i Hercegovini;*
- *Sindikatski odbor srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine, Kantonalni odbor Kantona Sarajevo, Zbirne primjedbe iz sindikalnih organizacija srednjih škola;*
- *Burim Adžanel, Šef Odjeljenja za informatizaciju, međunarodnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu za odgoj i obrazovanje.*

Ishodi zaprimljenih primjedbi, sugestija te konsultacija na sadržaj propisa, sadržani su u izvještaju o rezultatima javne rasprave, koji je sastavni dio ovog obrasca.

Nakon što je donesen Zaključak Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-3479-30.2/24 od 08.02.2024. godine, kojim se povlači materijal sa prijedlogom Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo iz Službe za skupštinske poslove, sačinjen je prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo. Sveobuhvatne konsultacije će trajati 10 dana od dana 14.02.2024. godine, nakon čega će biti sačinjen detaljan izvještaj.

8. Praćenje i evaluacija

8.1. Navedite pokazatelje izvršenja i uspješnosti provođenja propisa, koji uključuju polazne i ciljne vrijednosti, izvore i metode prikupljanja i verifikacije podataka, koji će biti korišteni za praćenje provođenja propisa u skladu sa članom 19. Uredbe.

Odgovor: Praćenje provođenja propisa će omogućiti vrednovanje postignutih rezultata, što podrazumijeva prikupljanje i analizu podataka koji ukazuju na uticaj i napredak u odnosu na postojeće stanje. Jedan od pokazatelja će biti i eventualni problemi u provođenju u odnosu na postavljene ciljeve. Broj upita za tumačenje propisa na godišnjem nivou je jedan od pokazatelja izvršenja i uspješnosti provođenja propisa. Na osnovu pokazatelja, ukoliko se javi potreba, pristupiće se izmjeni i dopunu propisa, kako bi se poboljšala njegova primjena.

8.2. Navedite plan za provođenje evaluacije propisa u skladu sa članom 20. Uredbe.

Odgovor: Ministarstvo u saradnji sa Javnom ustanovom Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja će vršiti periodično procjenjivanje stanja, analizirati provođenje propisa u odnosu na utvrđene ciljeve, s ciljem primjene Zakona u optimalnoj mjeri. Ministarstvo će sastaviti kriterije za evaluaciju

propisa iz različitih oblasti, utvrditi plana i metodologiju provođenja evaluacije, što podrazumijeva analizu pristiglih podataka i prijedloge mjera. Svake treće godine, a nakon stupanja na snagu Zakona, Ministarstvo provodi evaluaciju i podnosi izvještaj o evaluaciji Vladi Kantona Sarajevo.

9. Zaključak

Ukratko predstavite ukupne rezultate provedene procjene uticaja, sa osvrtom na analizu opcija u skladu sa kriterijima, rezultate konsultacija i opisom odabranih rješenja koja se upućuju u dalju zakonodavnu proceduru.

Odgovor: Uzimajući u obzir kriterije iz Uredbe o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo, rezultate ranijih konsultacija, a posebno provedenu javnu raspravu, odnosno aktuelne konsultacije, sačinit će se konačni prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo sa obrazloženjem.

PRIBAVLJENA MIŠLJENJA KONTROLNIH TIJELA (popunjava se nakon pribavljanja mišljenja i izmjena obrasca u skladu sa mišljenjima)

Kontrolno tijelo	Datum dostavljanja mišljenja i broj akta	Mišljenje priloženo	Mišljenje potvrđuje procjenu uticaja	Sažetak mišljenja i opis izmjena Obrasca 2. i odabranih rješenja u skladu sa mišljenjem	Očitovanje u vezi sa spornim pitanjima u slučaju neslaganja obrađivača sa mišljenjem
		DA/NE	DA/NE		
Ministarstvo finansija (daje mišljenje u pogledu provjere procjene fiskalnih uticaja i ekonomskih uticaja)					
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice (daje					

mišljenje pogledu provjere provedene procjene socijalnih uticaja)					
Ministarstvo pravde i uprave (daje mišljenje u pogledu provjere provedene procjene uticaja na zaštitu ljudskih prava i sloboda)					
Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša (daje mišljenje u pogledu provjere procjene uticaja na životnu sredinu)					
Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom (daje mišljenje u pogledu procjene uticaja koruptivnih rizika u zakonima)					

IZJAVA O PROVOĐENJU SVEOBUHvatNE PROCJENE UTICAJA PROPISA, PROVOĐENJU KONSULTACIJAMA I PRIBAVLJANJU MIŠLJENJA KONTROLNIH TIJELA

Svojim potpisom koordinator postupka procjene uticaja i svojim potpisom i pečatom rukovodilac obrađivača potvrđuju da je provedena sveobuhvatna procjena uticaja propisa u skladu sa Uredbom o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo i drugim relevantnim propisima.

KOORDINATOR POSTUPKA PROCJENE UTICAJA

Datum i mjesto

Džejna Hurić

14.02.2024. godine, Sarajevo

RUKOVODIOCI OBRAĐIVAČA

M.P.

MINISTRICA

Datum i mjesto

Naida Hota-Muminović

14.02.2024. godine, Sarajevo